

A helyettes nyaggatja

„Mész? Mikor indulsz?”

„Arról volt szó, újrakezded reggelente a hajnalit!”

„Miért nem? Megbeszéltük, ha jobb az idő, újra elindítod. Rá kell a napi egy órát szánnod, mert a levegő is kell, a mozgás pedig kötelező. Mi nem érhető ezen?”

Onagy Zoltán 79

KERTEK ALATT

A DUNA

„Édes szívem, legkésőbb március tizenötödikén minden évben.”

„Hát tényleg nem volna szerencsés megfáznod ebben a vírus verte időben, öltözz annak megfelelően.”

„Nem, szívem, nem akarok Gaskóból árvagyereket csinálni, miért akarnék, éppen hogy nem.”

„Marából se akarok özvegyasszonyt. Kapj a fejedhez, ne gyere ilyen szemét kifogásokkal.”

„Úgy van, mondd, hogy nyomja a lábad a terepcipő, az legalább érv. De ugye nem csodálkozol? Fél éve nem húztál utcai cipőt, csak a trampli posztópapucs volt rajtad a kórházban is, csoda, ha szétlapult a talpad?”

„Na, látod-e. Gondold végig, ha a lábadra így hat a fél év, mit művelt a szervezeteddel a kemikáliahegy, amit beléd tömtek.”

„Szívem, nem ismétlem jókedvűen, de amikor szabadultál a kórházból, arról volt szó, hogy májusra visszaerősíted magad, május után nyár, kenu, kajak, úszás, sziget, szedd össze magad, kérlek. A gurulószékben, az íróasztal előtt ülve kizárt, hogy változzon valami. Itt a jó idő, kezd el, ha hidegnek találod hatkor, akkor indulj hétkor, amikor jobban süt a nap.”

„Ne készülj csúcspdöntésre, csak sétálj végig a Kristófon, kész. Ha elfáradnál az Áfonyás úti emelkedőn, pihenj közben, tedd meg kétszerre, háromszorra.”

„Ejna. Rosszabb vagy egy gyereknél.”

*

Hogy az ember motiválja a Kristóf-körök újrakezdését, letölti a lépésszámláló appot, közben végig egyeztet a helytesszel, mit és hogyan. Indulás előtt választ irányt, olyan irányt, hogy esélye se legyen találkozni valakivel. A faluvég ilyen. A földutak ilyenek. A tavaszt, a Kristófot erőből támogatja a nap, a napsütés.

Jó lépkedni. A telet teljes egészében kihagyta, nem lépett két fölöslegeset, ebből következik az ismerős húzás a vádliban, derékfájdalom,

tanácstalanság. A buszfordulónál tíz lépést fölkanyarodik, benéz Mihalkovics Laci bácsi udvarába. A kapun lánc, lakat. Minden zárva, a kutya sincs, a baromfiudvar lakói korábban elköltöztek, miután a mami kórházba került, az öreg egy lakrészbe költözött a Honvéd utcában, hogy naponta meg-
80 látogathassa a mamát. A tyúkok, a három pulyka és a kacsák Marika néni felségterülete, az öreg elhatárolta magát, kizárólag sült, főtt formában találkozott velük.

Laci bácsival és „Marikanéniddel” a fejben baktat a tavakig. Így eltűnni a tájból, így hagyni itt mindent, ami fontos az életben. Ezt rakogatja egyik mezőről a másikra. Közös sarkuk nincs, az egész táblán szétszóródnak rendszer nélkül. Nem férnek jól követhető ív nélkül. Ha megtalálja a működő ívet, elbúcsúztatja Laci bácsit. Addig marad a lánc, a lakat, a kapu.

Tízezer lépés

„Szívem csücske, mi ez? Elárulnád? Mik ezek a fényképek? Ilyen adatokat szolgáltat a lépésszámláló? De hiszen nem így állítottuk be!”

„Egyértelmű, bár hihetetlen, hogy oda-vissza kilencezer lépés a tavak. Merre csalinkáztál, édes? Hogyan lehet kilencezer, helyben jártál, mint a skót a homokban?”

„A tavak, szívem, nem lehetnek négyezer-ötszáz lépésnyire, gondold végig logikusan, két és fél kilométer, valamit elnyomtál. Maximum tyúklépésben.”

„Ha nem hiszel nekem, nézz rá a térképre.”

„Jó, rendben. Majd végiggurulunk kocsival, ellenőrizzük. Hibás adatokból csak rossz eredmény születhet. Mint lám...”

„Ha nem mérsz, ha rosszul mérsz, abból csak rosszul kalkulálhatsz. Ugorjunk, bevásároltatok?”

„Azért csak jobb a biztonság, mi lesz, ha bezárnak a boltok? Nem mondhatom Gaskónak azt, hogy kisfiam, nincs kaja, mert nincs nyitva semmi, a pékek nem sütnek.”

„Hihi! Jöhetsz hozzám, szívem, enni, ha leáll az ország. Márpedig leáll.”

„Úgy is van, álruhás pánikkeltő, rémhírterjesztő ellenforradalmárát, ez vagyok, bevallom!”

Mihalkovicsok

„Aztaaaa! Legyalogoltál egy zsírban úszó háromtojásos, hagymás, kolbászos, szalonnás rántottát! A mindenségít!”

„Na, ugye. Aki küzd az elemekkel, arról repülnek a kalóriák, szikárodnak az izmai, mindig mondtam. Édes szívem, szeretlek, amikor az elemekkel küzdöl, ehhe!”

„Ajaj, ez rossz hír. Sajnálom. Azt hittem, az öregek nyomába értél. Ne vedd le az oldalról, hátha jelentkezik valaki, aki a kórházból emlékszik Marika néniére vagy az öregre. Jól emlékszem, hogy van kontaktod a fiához, rosszul emlékszem? Írj neki.”

„Három éve Dél-Amerikában? Az öreg gépén se lehet elérni?” 81

„Ígaz. Akkor meg?”

„Mert? Van egyéb dolgod?”

„A Honvéd utcai szomszédok se tudnak semmit? Az udvarban lakik egy család, érdeklődtél náluk?”

„Igen, emlékszem, hogy a Mihalkovics-fiú perben állt mindenkivel, a szomszédokkal is, de ez tíz eltelt év után hogyan érinti azt, hogy tudnak-e az öregről?”

„Ne gyötörj, szívem. Mondtam már, hogy beszéltem az ismerős nővérrel, de nem fér más osztály adataihoz, azt mondja, a katonai rendszer kutya fasza hozzájuk képest, de megígérte, ha módja nyílik, belenéz és szól.”

„Az ég áldjon meg, nem telefonálhatok rá minden nap! Türelem.”

„Biztos, hogy Laci bácsi is meghalt, amíg kórházban voltál? Kitől tudod?”

„Ne hagyatkozz a szóbeszédre, ha senki nem látta, nem azt jelentti, hogy meghalt.”

„Szívem, akkor a következőket kellene felhívni. Először a pro-spektúrát. Aki meghal, elsőként a hullaházba kerül, ahol dokumentálják szerintem. Ha ők nem mondanak semmit, akkor ott az önkormányzat Temetkezési Hivatala, nekik a város minden halálesetéről tudniuk kell, ez a dolguk. Végül, ha semmi nem jön össze, ott a belvárosi meg a bugaci temető irodája. Mindkét temető térkép szerint, dátummal, névvel temet. De mindenütt úgy mutatkozz be, mintha te volnál a Mihalkovics-fiú, az Isten áldjon meg. Ha így se megy, kitalálunk valamit.”

*

„Jó reggelt!”

„Ohohohó, már itthon is a Kristófból! Vita nélkül, és könnyebb, mint tegnap, az idő is kedvezőbb. Az idő, szívem, mindegy, milyen, ha menni akarsz. Ezt szoktad mondani az időre.”

„Így azért más a leányzó fekvése, hogy hat kilométer, hogy oda és vissza hat, a tavakig három a fel- és lejáróval három és fél, talán belefér. Ki gondolná, hogy ötvenöt centist lépsz?”

„Akarsz tesztet csináltatni? Ma bejelentkezünk, hétfőn felviszlek, A Petőfin alszunk, kedd reggelre kézben az eredmény.”

„A biztonság kedvéért. Ha tudod, hogy nem vagy fertőzött, akkor nem fertőzöd, akik közel állnak hozzád.”

82 „Nincs értelme az egyedüli tesztnek, éppen ezt akartam mondani, vedd rá Marát, hogy jöjjön ő is. Ugyan két tesztre kaptam ígéretet, de talán belefér a három. Rákérdezek. És akkor mindhárman biztosak lehetünk abban, hogy nem vagyunk fertőzöttek.”

„Nem, Isten ments, ha Mara is jön, hazajövünk, nem alszunk a Petőfi utcában. Pedig... Nem is mondom, csak gondolom.”

„Annyi a dolgod, hogy megvilágosítsd az elméjét, a biztonság fél egészség!”

„Jó. Reggel beszélünk. Neked van kedved? Te meg akarod csináltatni?”

„Az óvónők ajánlották, ahová Gaskó jár. Csupa orvosgyerek. Csütörtöktől zárva az óvoda, a nyolc óvodai dolgozóból öt beteg.”

„Jó, de mire számítsak?”

„Rendben.”

„Értem, igaz is, hogy pillanatnyi állapot, és hogy neki aztán van hol összeszedni, teljesen igaza van. De te?”

„Jó éjt. Ügyes legyél. Nem szeretném, ha ilyen hülyeség miatt meghalnál, szívem csücske. Haljon meg, akinek nincs dolga.”

„Én se, én is!”

Karantén-desszert

„Ide nézz: »Szűrt napfény egy karanténablakban« – mit szólsz, milyen jó mondat? Most hallottam a benzinkúton.”

„Persze. Nyilván egy költő mondta. A nevét ne kérdezd. Nyilván karanténköltő.”

„Ki gondolná, hogy még ez is, sűrűn áradó erogén halogén a vad karantén ürügyén?”

„Jó, szívem, jó...”

„Értelek, szívem, értelek, ne kiabálj!”

„Világos. Nem vágod be a zöldséges kosárba, nem rohad rád a kurkumám, mondom, hogy megértettem egy szóra, de úgy szólaltál meg, mintha meg akarnálak mérgezni. Azt nem értettem, szívem, nem értem most sem, hogyan gondolod, hogy gyógynövénnyel megmérgezek.”

„Én értem, te is érted, akkor miért kiabálsz? Ha nem kiabálsz, csak nyomatékosítasz, miért hallom úgy, mintha üvöltöznél?”

„Jó. Csakhogy felfogtam azonnal, ha szabadna közölni, közlöm.”

„Nem tételezem fel, hogy fel akarod dobni a bakancsot. Ez egyenlő a hülyeséggel, miért tételezném fel? Az élet szép, te szép vagy benne, én szép vagyok benne, együtt még szebbek vagyunk, és ha Gaskót hozzáveszem,

Marát, az örökasszonyt nem is mondom, kötelező élnünk. Minél jobban telik, annál jobban hiányzol. Meg ilyenek.”

„Fékezz. És képzeld el, ismerem a személyes adataidat, az enyémekeket is, és ha most fáradt is vagy, találok megoldást, hidd el, csak nyugi.”

„Nem, semmit nem felejték el.”

83

„Ezeket az adatokat sose szoktam elfelejteni, mást néha valóban, prioritásuk szerint.”

„Szívem, dehogy. Semmi más nem hiányzik a világból, mint az immunrendszered megerősítése. Tudom jól.”

„Reszelnék kurkumát, ha ott lennék, de nem vagyok ott, te nem vagy itt, speciel mást csinálok, hát bocsáss meg, hülyegyerek!”

*

„Hahó! Megmutatom, milyen, nyisd a képet. Ime a reszelvény.”

„Mogsúgom, ez baromi erős, csípősebb az öreg fekete reteknel, a könnyem folyik tőle, emlékeztet a friss tormára.”

„Nem, én sem ettem soha.”

„Céklát nem olvastam a javaslatok között, almát, édes gyümölcsöt írnak. Ha viszont savanyúságként eszed, válassz olyan mellékletet.”

„Mondom, hogy olyan erős, mint a gúnármonya paprika, könnyezik tőle a szemem, reszelés közben is. Minimum.”

„Jaj, ne legyél már mindennel elégedetlen. Lereszeltem, megkóstoltam.”

„Fél kávécsésze.”

„Dehogy gúnyolódok, nem úgy eszem, mint a gyógyszert, hanem desszertként. Örülök. A harmadik-negyedik kiskanál kifejezetten jó ízű. Szokatlan, de finom.”

Kertek alatt a Duna

Az ember ki-kimozdul. Ki kell mozduljon. A kertek alatt, mindig a kertek alatt, a Dunára. Az akácsor melletti földúton nincs esély, hogy találkozzon valakivel, ismerőssel, hogy beszélgetnie kelljen. Mert minek is.

Az öreg, Mihalkovics Laci bácsi, mondta tavaly, hogy „Ha tehetem, le sétálok a kertek alatt, ha úgy vagyunk, Marika nénidet is viszem.” Kötötte a kényszerűt a hasznossal, ha már. Eső után rápillantott a csiperkés laposra, a laskatermő füzesre, a bográcsként szélesedő jegenyenyár csokorra. Felkereste az öreg parti horgászokat szálkamentes halért. Ősszel karján a kis, fonnott kosár, gyümölcsöt szedett, bogyót. Mikor mit ad az ártér.

Később azt: „Dunám csak addig van, amíg látjuk egymást. Ha nem látom őt, ő nem lát engem. Nem látogat meg fölfelé egy ilyen hosszú emelkedőn. Közmegegyezés. Amikor majd nem látom, az régen rossz lesz.”

84 Egyszer meg azt: „Nézz csak rá, ahogy hömpölyög, semmi meg nem rendíti, annyi mindent látott, ő meg folyik lefelé, csak folyik, szó nélkül viszi magával a látványt. Majd akkor is ugyanígy, amikor engem már nem nézhet.”

Az öreg mindig ilyeneket mond. Bajsza alatt, magának. Nem vár választ. A mondatok később nyílnak, az adott beszélgetésfaktorban semmi értelmük. Csak most, amikor az öreget némán elnyelte a covid-trauma titokzatos bendője. Nem tudni semmit túl azon, hogy régen rossz.

